

Mette Jørgensen

Fra: Elise S. Hansen [ESH@da.dk] på vegne af Dansk Arbejdsgiverforening [DA@da.dk]
Sendt: 8. februar 2009 15:46
Til: Justitsministeriet
Emne: SV: Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pas m.v. - Journalnr. 2008-271-0004

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af 6. februar 2009 vedrørende høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pas m.v. - Journalnr. 2008-271-0004 skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Nils Trampe, sekretariatschef

Akt nr. **7**
 Justitsministeriet
 Færdsels- og vejenkontoret 2008 N: **271-0004**
LAR-UE

Fra: Justitsministeriet Departementet - Justitsministeriet Departementet [mailto:jm@jm.dk]
Sendt: 6. februar 2009 14:49
Til: samfund@advocom.dk; um@um.dk; sst@sst.dk; \$Retslaegeraadet (956retslaegeraadet); jlo@domstol.dk; kl@kl.dk; sexologi@rh.dk; info@pft.dk; inm@inm.dk; politi@politi.dk; LASNI@domstol.dk; Dansk Arbejdsgiverforening; mail@politiforbundet.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; \$Familiestyrelsen (958fam); hoeringssager@danskerhverv.com; 3f@3f.dk; Formand@Trans-Danmark.dk; gat@ankl.dk; hhk@danskeadvokater.dk; sum@sum.dk; vfm@vfm.dk; xFyns Politi; er@homannlaw.dk; post@retssikkerheds-fonden.dk; center@humanrights.dk
Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pas m.v. - Journalnr. 2008-271-0004

Se venligst vedhæftede filer.

Med venlig hilsen

JUSTITS MINISTERIET

Justitsministeriet

Tlf.: 7226 8400
 Mail: jm@jm.dk

Slotsholmsgade 10
 1216 København K
 7226 8400
 www.justitsministeriet.dk
 jm@jm.dk

RETSLÆGERÅDET

Blegdamsvej 6
2200 København N
Telefon: 35 37 33 22
Telefax: 35 37 50 21

J.nr. 040-00017-2009/hh

Dato: 17. februar 2009

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10,
1216 København K.

Jmt. modt.
18 FEB. 2009

Akt.nr. 8

Justitsministeriet
Færdsels- og
våbenkontoret

2008 NR. 271-0004
LAR-UE

Vedr. j. nr. 2008-271-0004 – Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pas m.v.

Under henvisning til Justitsministeriets skrivelse af 6. februar 2009, vedlagt udkast til bekendtgørelse om ændring af pas m.v., skal jeg herved på Retslægerådets vegne meddele, at Rådet ikke har nogen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Henning Hansen
Sekretariatsleder

Mette Jørgensen

Fra: LDH001@politi.dk

Sendt: 19. februar 2009 13:35

Til: Justitsministeriet

Emne: Journalnr. 2008-271-0004

Idet jeg henviser til ovenstående journalnr. skal jeg herigennem meddele, at Fyns Politi ikke har bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pas m.v.

Med venlig hilsen

Lone Hald

ledelsessekretariatet

Fyns Politi

tlf. 6520 1437

mobil 4138 1853

lokal 2510

ldh001@politi.dk

Akt.nr. 9

Justitsministeriet
Færdsels- og
våbenkontoret

2008 NR. 271-0004
LAIR UE

Advokatrådet

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

jm@jm.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 20. februar 2009
J.NR.: 04-014202-09-0188
REF.: rmm-hfe

Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pas mv.

Ved e-mail af 9. februar har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Udkastet har været behandlet i Advokatrådets Strafferetsudvalg. Advokatrådet har ingen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Rasmus Møller Madsen

Justitsministeriet
Færdsels- og Våbenkontoret

- 4 MRS. 2009 hj

J.nr.: 2009-000-94

JURIDISK AFDELING

Polititorvet 14
1780 København V

Telefon: 3314 8888
Telefax: 4515 0018

Akt.nr. 16
Justitsministeriet
Færdsels- og
våbenkontoret

2008 NR. 271-0004
CAR-45
Web: www.politi.dk

Ved brev af 6. februar 2009 har Justitsministeriet anmodet Rigspolitiet om eventuelle bemærkninger til ministeriets udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pas mv.

Rigspolitiet har ikke bemærkninger til udkastet, hvorefter Rigspolitiet kan tillade, at der ved udstedelse af pas til en person, som ikke har gennemgået et kønsskifte, men som af Rigshospitalets Sexologiske Klinik vurderes at være transseksuel, kan angives kønsbetegnelsen X.

Rigspolitiet forudsætter i den forbindelse, at følgende procedure iagttages i forbindelse med udstedelsen af et pas med kønsbetegnelsen X:

1. Ansøgeren opnår forud for pasansøgningen tilladelse hos Rigspolitiet til kønsbetegnelsen X.
2. Ansøgeren henvender sig med tilladelsen fra Rigspolitiet til et kommunalt borgerservicecenter, hvor ansøgningen registreres og stamkort udfyldes.
3. Borgerservicecenteret sender stamkortet og en kopi af tilladelsen til Rigspolitiet, der herefter foretager en særlig bestilling hos pasproducenten.
4. Pasproducenten producerer passet og sender det færdige pas til ansøgeren.

Den beskrevne fremgangsmåde forudsætter mindre ændringer i pasproducentens produktionssystem. Producenten har oplyst, at omkostningerne hertil vil være ca. 35.000 kr. ekskl. moms samt en løbende ekstra betaling på 550 kr. pr. pas, der skal have kønsbetegnelsen X. Rigspolitiet forventer, at disse omkostninger kan afholdes inden for den eksisterende bevilling.

Rigspolitiet vil i forbindelse med ændringen af pasbekendtgørelsen udsende retningslinjer til kommunerne med en nærmere beskrivelse af proceduren i forbindelse med udstedelsen af pas med kønsbetegnelsen X.

Med venlig hilsen

Jens Henrik Højbjerg
rigspolitichef

Justitsministeriet
Slotholmsgade 10
1216 København K
e-mail jm@jm.dk

Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pas m.v. - Journalnr. 2008-271-0004

Justitsministeriet har i brev af 6. februar 2009 anmodet om KL's bemærkninger til ovenstående udkast til bekendtgørelse, der indebærer, at transsekuelle får mulighed for at få udstedt pas, hvor deres biologiske køn ikke er angivet med den sædvanlige kønsbetegnelse F eller M, men i stedet markeres med et X..

Foranlediget heraf har KL anmodet en række repræsentanter for de kommunale pasudstedende myndigheder om bemærkninger til udkastet.

Med udgangspunkt i de indkomne svar skal KL bemærke:

Det fremgår ikke klart af udkast til bekendtgørelse, hvilken form for dokumentation for, at borgeren har ret til et X, der skal foreligge, for de pasudstedende myndigheder skal udstede et pas med X-markeringen. Hvis der ikke er entydig beskrivelse af, hvilke krav der stilles til dokumentationen for, at en borgers anmodning om X-markering i passet skal imødekommes, vil dette betyde et administrativt merlastning for de pasudstedende myndigheder.

Det skal endvidere bemærkes, at det forudsættes, at det oprindelige cpr. nummer fastholdes, indtil kønsskifte er helt afsluttet, og borgeren har fået tildelt nyt cpr. nummer, I modsat fald vil dette give problemer såvel i de offentlige som private systemer .

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jakob Harder', is written over the typed name.

Jakob Harder

Den 5. marts 2009

Ref LEH
leh@kl.dk
Dir 3370

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/1

Mette Jørgensen

Fra: Lasse Risager
Sendt: 5. marts 2009 16:25
Til: ÆJOURFærdsels- og våbenkontoret (951s07)
Emne: VS: Høring over pas-bekendtgørelsen

Bedes journaliseret på 2008-271-0004.

Fra: Jens Kristian Villadsen [mailto:JKV@SST.DK]
Sendt: 5. marts 2009 16:20
Til: Lasse Risager
Emne: Høring over pas-bekendtgørelsen

Lasse Risager

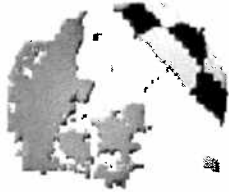
Sundhedsstyrelsen har ingen bemærkninger i forbindelse med høringen over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pas m.v.

Med venlig hilsen

Jens Kristian Villadsen
Sundhedsstyrelsen
Tilsyn
Dir. tlf. 7222 7674

Akt.nr. 14
Justitsministeriet
Færdsels- og
våbenkontoret

2008 NR 271-0004
CAR-45

Trans-Danmark

Landsforeningen for Transvestitter og Transseksuelle

Web adresse: www.trans-danmark.dk

Justitsministeriet
Slotholmsgade 10
1216 København K
Att.: Hr. justitsminister Brian Mikkelsen

Karup, den 5. marts 2009.

Ang.: Udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelsen om pas mv.

Med henvisning ovennævnte skrivelse af 5. februar 2009 vil Trans-Danmark gerne kommentere udkastet.

Det er Trans-Danmarks generelle holdning, at kønsbetegnelsen skal betegne det køn, som personen lever fuldtids i. Dette skal gælde fra første dag for alle officielle papirer, herunder pas samt CPR-registrering (også uden operativt indgreb).

§5 stk. 4

Stk. 4. Den i stk. 2 nævnte pasblanket skal indeholde oplysning om pasindehaverens køn bestemt ud fra personens CPR-nummer. For personer med lige endetal anføres F, og for personer med ulige endetal anføres M, jf. dog stk. 5.

Sådan som CPR-registreringen for transkønnede fungerer i dag, kræves der et operativt indgreb for at få ændret dette. Trans-Danmark anbefaler, at man i stedet for den automatiske tildeling af kønsbetegnelsen anvender personens egenopfattelse, altså det køn som personen opfatter sig som.

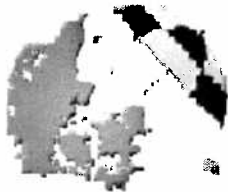
Dette er anerkendt af Retslægerådet i deres kommentarer i Årsberetningen for 2006, udgivet i 2007, hvor konklusionen er:

Rådet fandt således samlet, at "kriterierne for kønnet (må) være den subjektive, private opfattelse af kønsidentiteten og den offentlige manifestation af kønsopfattelsen"

Registreringen af kønnet vil kunne ske via den i stk.2 nævnte blanket.

Foreningens returadresse er, hvis andet ikke er anført:
Tina Vyum, Hostrupvej 7, 7000 Fredericia Tlf.: 2811 4158
formand@trans-danmark.dk

Bankforbindelse: Amagerbanken, Hvidovre afdeling. Reg.nr.: 5230 konto nr.: 1513658

Trans-Danmark

Landsforeningen for Transvestitter og Transseksuelle

Web adresse: www.trans-danmark.dk

§5 stk. 5

Stk. 5. Rigspolitichefen kan tillade, at kønnet for en person, som ikke har gennemgået et kønsskifte, men som af Rigshospitalets Sexologiske Klinik vurderes at være transseksuel, betegnes X.

Trans-Danmark ønsker at man bibeholder de nuværende kønsbetegnelser F og M for transkønnede personer, hvilket ikke kolliderer med specifikationerne i ICAO (International Civil Aviation Organization) doc. 9303, part 1, sixth edition.

Vore nabolande kan sagtens håndtere, at personer der lever i det modsatte af deres biologiske køn, kan få en kønsbetegnelse i passet der svarer til den offentlige manifestation af kønsopfattelsen.

I den tyske paslovgivning kan man læse i § 4 følgende:

Die Angabe des Geschlechts richtet sich nach der Eintragung im Melderegister. Abweichend von Satz 3 ist einem Passbewerber, dessen Vornamen auf Grund gerichtlicher Entscheidung gemäß § 1 des Transsexuellengesetzes geändert wurden, auf Antrag ein Pass mit der Angabe des anderen, von dem Geburtseintrag abweichenden Geschlechts auszustellen.

"Kønsangivelsen retter sig efter registreringerne i folkeregistret. Afvigelser fra pkt. 3 skal gives til en pasansøger, hvis fornavn på grund af en retskendelse i henhold til § 1 i loven om transseksuelle er blevet ændret til et kønsspecifikt fornavn der afviger fra fødselsattestens kønsangivelse."

Dette betyder med andre ord, at nationalstaten, i dette tilfælde Tyskland, godt kan anvende betegnelserne F eller M for transkønnede personer. Trans-Danmark har derfor vanskeligt ved at forstå begrundelsen for kun at ville tillade X for transkønnede personer i passet.

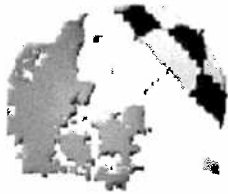
I forbindelse med den igangværende revision af Navneloven, vil der åbnes muligheder for transkønnede til at ændre fornavnet til et kønsspecifikt fornavn, derfor mener Trans-Danmark at kønsbetegnelsen i passet skal følge det kønsspecifikke fornavn. I tilfælde af, at personen har et fornavn fra fælleslisten med navne, der både kan betegne mænd og kvinder, skal personen selv have mulighed for at angive den ønskede kønsbetegnelse.

Ligeledes mener Trans-Danmark, at man ikke har overvejet de økonomiske konsekvenser af at personerne skal via Rigshospitalets Sexologiske Klinik.

Foreningen er bekymret over udsigten til, at transseksuelle personer, som ønsker at forbedre deres livskvalitet væsentligt, ved at ændre deres fornavn til et, der passer til deres ydre fremtoning og kønsidentitet, samt ændret kønsbetegnelse i passet, kan se frem til at

Foreningens returadresse er, hvis andet ikke er anført:
Tina Vyum, Hostrupvej 7, 7000 Fredericia Tlf.: 2811 4158
formand@trans-danmark.dk

Bankforbindelse: Amagerbanken, Hvidovre afdeling. Reg.nr.: 5230 konto nr.: 1513658

Trans-Danmark

Landsforeningen for Transvestitter og Transseksuelle

Web adresse: www.trans-danmark.dk

skulle konsultere Sexologisk Klinik på Rigshospitalet et ukendt antal gange over et ligeså ukendt antal år. Skal ansøgeren følge de kendte procedurer, vil udgiften for den enkelte region løbe op i minimum 130.000 DKK pr. person. (24 x ca. 5.500 DKK.). Det er samtidig Trans-Danmarks klare opfattelse, at behandlingstiden på Sexologisk Klinik markant overstiger de af Sexologisk Klinik oplyste 2 år.

Det vil efter Trans-Danmark opfattelse være helt uforsvarligt at bruge skatteydernes penge på denne måde.

Såfremt en transseksuel person **IKKE** ønsker et kønsmodificerende indgreb, ser foreningen ikke det formålstjenlige i, at personen skal konsultere sexologer og lignende.

Det må siges, at man i sådanne tilfælde "Skyder gråspurve med kanoner".

Under folketingsdebatten om navneloven bemærkede vi, at der blev talt meget om mobning. At blive mobbet kan gå meget hårdt ud over det psykiske velbefindende såvel hos børn som hos voksne. Det være sig fornavn eller en "forkert" kønsbetegnelse i passet.

§5 stk. 6

"Hvis vurderingen fra Rigshospitalet giver anledning til tvivl om, hvorvidt personen er transseksuel, kan der indhentes en supplerende udtalelse fra Retslægerådet."

Med udgangspunkt i Trans-Danmarks kommentarer til § 5 Stk. 4 og 5, overflødiggøres stk. 6.

Skulle vi ikke få medhold i vores forslag til ændring, så mener Trans-Danmark, at bekendtgørelsen har en væsentlig mangel, idet der ikke gives ansøgeren adgang til at anke afgørelsen om kønsbetegnelse. Dette anser vi som et brud på den retssikkerhed som ellers er gældende her i landet.

Med venlig hilsen

Trans-Danmark

Karin Astrup
Formand

Foreningens returadresse er, hvis andet ikke er anført:
Tina Vyum, Hostrupvej 7, 7000 Fredericia Tlf.: 2811 4158
formand@trans-danmark.dk

Bankforbindelse: Amagerbanken, Hvidovre afdeling. Reg.nr.: 5230 konto nr.: 1513658

5. marts 2009

CIS

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Att: Lasse Risager

Sendt pr. mail til lar@jm.dk

Dansk Erhvervs hørings svar vedr. udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pas m.v. - Journalnr. 2008-271-0004

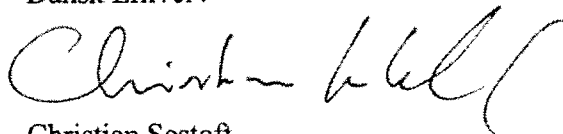
Tak for muligheden for at kommentere på fremsendte udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pas mv. jf. e-mail af 6. februar 2009.

Med forslaget får transseksuelle mulighed for at få udstedt pas, hvor deres biologiske køn ikke er angivet med den sædvanlige kønsbetegnelse F eller M, men i stedet markeres med et X.

Generelle kommentarer

Dansk Erhverv kan støtte forslaget. Dansk Erhverv vurderer på baggrund af oplysninger fra medlemmer i hotel- og rejsebranchen, at branchernes udgifter til evt. tilpasning af egne IT-systemer, vil være begrænsede.

Med venlig hilsen
Dansk Erhverv

Christian Sestoft
Souschef

Lasse Risager

Fra: Helle Schaumann [hsc@humanrights.dk]
Sendt: 20. marts 2009 12:26
Til: Lasse Risager
Emne: Jeres j.nr. 2008-271-0004
Vedhæftede filer: Pasbekendtgørelse, transseksuelle.doc

Institut for Menneskerettigheder sender vedhæftet som fil vores hørings svar vedrørende ovennævnte j.nr. og beklager samtidigt den forsinkede fremsendelse af svaret.

Med venlig hilsen

HELLE SCHAUMANN
FULDMÆGTIG I LEGAL OFFICER
FRIHEDSRETTIGHEDER OG BORGERDELTAGELSE I
FREEDOMS AND CIVIC PARTICIPATION
STRANDGADE 56 | DK-1401 COPENHAGEN K
PHO. +45 32 69 88 88 | FAX +45 32 69 88 00
DIRECT +45 32 69 88 69
HSC@HUMANRIGHTS.DK | HUMANRIGHTS.DK | MENNESKERET.DK

Akt.nr. 21
Justitsministeriet
Færdsels- og
våbenkontoret

2008 NR. 271-0004
CAR - W

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Færdsels- og våbenkontoret
E-mailes til jm@jm.dk

INSTITUT FOR
MENNESKERETTIGHEDER

STRANDGADE 56 · 1401 KØBENHAVN K
TLF. 32 69 88 88
FAX 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO 19/3-09
J.NR.
540.30.20264

Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pas m.v.

Institut for Menneskerettigheder har den 6. februar 2009 modtaget udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pas m.v. med anmodning om eventuelle bemærkninger.

I Danmark er der hidtil alene udstedt pas med F eller M, da betegnelsen af køn i pas automatisk dannes på baggrund af ansøgerens cpr-nummer. En transseksuel person, som har gennemgået en kønsskifteoperation, vil få tildelt et nyt cpr-nummer svarende til den nye kønsidentitet, hvilket således også får betydning for oplysningen om køn i denne persons pas. Der kan i den forbindelse også henvises til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom (EMD) i sagen *Christine Goodwin mod UK*¹, hvorefter en stat er positivt forpligtet til at sikre, at en kønsskifteopereret transseksuels kønsskifte anerkendes i retlige sammenhænge, herunder i dennes identifikationsdokumenter.

Ifølge udkastet får transseksuelle personer mulighed for at få udstedt pas, hvor deres biologiske køn ikke er angivet med den sædvanlige kønsbetegnelse F for female (kvinde) eller M for male (mand), men i stedet markeres med et X for unspecified (Ikke præcist oplyst). Disse betegnelser er i overensstemmelse med retningslinjerne for International Civil Aviation Organization (ICAO), og ICAO har ifølge høringsbrevet oplyst, at betegnelsen X bl.a. kan anvendes i transseksuelles pas.

Udkastet vedrører alene personer, som ikke har gennemgået et kønsskifte, jf. udkastets forslag til nyt stk. 5 i den gældende pasbekendtgørelses § 5.

Instituttets vurdering

¹ EMD 11/7 2002

Yogyarkarta-principperne² opstiller standarder for et ønsket beskyttelsesniveau under anvendelsen af internationale menneskerettighedskonventioner på området for seksuel orientering og kønsidentitet. Retningslinjerne er udarbejdet af internationale menneskerettighedseksperter og blev præsenteret den 26. marts 2007 i forbindelse med FN's Menneskerettighedsrådsmøde i Geneve. Det fremgår blandt andet af princip nr. 3, at enhver persons selv-definerede seksuelle orientering og kønsidentitet er uløseligt knyttet til dennes personlighed og et af de mest grundlæggende aspekter af selvbestemmelse, værdighed og frihed. Efter litra c i samme princip skal stater sikre procedurer for, at identitetspapirer, herunder fødselsattester, pas mv., afspejler personens selv-definerede køn.

Yogyarkarta-principperne er ikke bindende for Danmark, men indeholder retningslinjer for, hvordan der bedst muligt tages hensyn til den transseksuelle person.

Instituttet foreslår på denne baggrund, at der foretages en nærmere vurdering af, hvordan der i Danmark i højere grad kan tages hensyn til den transseksuelle persons opfattelse af sit køn, f.eks. således at et nyt personnummer kan tildeles efter Rigshospitalets Sexologisk Kliniks anerkendelse af transseksualiteten. På denne baggrund vil der efterfølgende kunne udstedes pas med denne kønsangivelse. Dette skal også ses på baggrund af, at der ved den løbende indførsel af biometriske pas efterhånden skabes en høj grad af sikkerhed for identifikation af den enkelte person, uafhængigt af biologisk status.

Der henvises til j.nr. 2008-271-0004.

Med venlig hilsen

Jonas Christoffersen
Direktør

² http://www.yogyakartaprinciples.org/principles_en.htm